

12. Abdallah, S. Happy Planet Index: 2012 Report [Electronic resource] / S. Abdallah, J. Michaelson, L. Stoll, N. Marks, S. Shah // New Economics Foundation. — June 14, 2012. — Available at: \www/URL: <http://www.neweconomics.org/publications/entry/happy-planet-index-2012-report>
13. Институт Земли. Рейтинг стран мира по уровню счастья населения в 2015 году [Электронный ресурс] // Центр гуманитарных технологий. — 24.04.2015. — Режим доступа: \www/URL: <http://gtmarket.ru/news/2015/04/24/7130>
14. Marks, N. The Happy Planet Index 1.0 [Text] / N. Marks, S. Abdallah, A. Simms, S. Thompson et al. // New Economics Foundation. — 2006.
15. Abdallah, S. The Happy Planet Index 2.0 [Text] / S. Abdallah, J. Michaelson, N. Marks, S. Thompson, N. Steuer // New Economics Foundation. — July 4, 2009. — Available at: \www/URL: <http://www.neweconomics.org/publications/entry/the-happy-planet-index-2-0>
16. Helliwell, J. World Happiness Report 2012 [Electronic resource] / J. Helliwell, R. Layard, J. Sachs // The Earth Institute. — 2012. — Available at: \www/URL: http://worldhappiness.report/wp-content/uploads/sites/2/2012/04/World_Happiness_Report_2012.pdf
17. Helliwell, J. World Happiness Report 2013 [Electronic resource] / J. Helliwell, R. Layard, J. Sachs // The Earth Institute. — 2013. — Available at: \www/URL: http://unsdsn.org/wp-content/uploads/2014/02/WorldHappinessReport2013_online.pdf

ВЛИЯНИЕ ДЕСТРУКТИВНЫХ ИНСТИТУЦИОНАЛЬНЫХ ИМПЕРАТИВОВ НА КАЧЕСТВО ЖИЗНИ

В статье рассмотрены особенности таких деструктивных институциональных императивов, как коррупция и тенезация социально-экономических отношений, а также их влияние на качество жизни в стране. На основе международных индексов проанализировано состояние качества жизни в Украине, составляющие которого характеризуют эффективность государственных институтов на этапе современных институциональных трансформаций.

Ключевые слова: институциональные императивы, коррупция, тенезация, дискредитированность институтов, качество жизни.

Ковальчук Марія Василівна, аспірант, кафедра міжнародної економіки, Університет митної справи та фінансів України, Дніпро, Україна, e-mail: marija11@ukr.net.

Ковальчук Марія Васильевна, аспирант, кафедра международной экономики, Университет таможенного дела и финансов Украины, Днепр, Украина.

Kovalchuk Marija, University of Customs and Finance, Dnipro, Ukraine, e-mail: marija11@ukr.net

УДК 330.131.5

DOI: 10.15587/2312-8372.2016.72706

Журавльова І. В.

РОЗРОБЛЕННЯ МЕТОДИЧНОГО ПІДХОДУ ЩОДО ОЦІНКИ ФУНКЦІОНУВАННЯ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОГО КАПІТАЛУ МЕЗОЕКОНОМІЧНОГО РІВНЯ

В статті розглянуто поняття функціонування інтелектуального капіталу (ІК). Автором розроблено методичний підхід до оцінки функціонування ІК на мезоекономічному рівні, який включає інструментарій оцінювання та систему показників. Оцінка функціонування ІК є двоскладовою за стадіями процесу його кругообігу (формування та використання) та багатоплановою на мезоекономічному рівні регулювання: узагальнювальний показник ІК, інтегральний показник складової ІК та часткові показники ІК.

Ключові слова: інтелектуальний капітал, компетентнісний капітал, споживчий капітал, структурний капітал, функціонування інтелектуального капіталу.

1. Вступ

Інтелектуалізація сучасного світу акцентує увагу на проблематиці інтелектуального капіталу як ресурсу, необхідного для підвищення якості життя людей, становлення економіки знань та інноваційного розвитку територій. В умовах сьогодення саме інтелектуальний капітал (ІК) визначає продуктивність та конкурентоспроможність економічної системи мезоекономічного рівня, ефективне використання ІК стає основою регіонального продукту.

Останнім часом все частіше в центрі уваги науковців та практиків опиняються регіональні перспективи, які базуються на формуванні та використанні ІК, а також розробка підходів до його вимірювання [1–3].

Оцінка функціонування ІК є важливою науково-практичною проблемою. З одного боку, ІК-чинник розвитку регіональної економіки, управляти яким можна лише на основі науково обґрунтованої та придатної до завдань практики системи оцінювання, а з другого боку, на рівень його сформованості впливає рівень розвитку економічної системи, в рамках якої він відтворюється. Визнання того факту, що ІК є одним з найважливіших джерел добробуту населення території обумовило зростаючу потребу в його оцінці на мезоекономічному рівні. Крім того, оцінка ІК мезоекономічного рівня допомагає сприяти запровадженню ефективної політики і практики регіонального соціально-економічного розвитку, що обґрунтовує актуальність проведеного дослідження.

2. Об'єкт дослідження та його технологічний аудит

Об'єктом дослідження є процес оцінювання функціонування інтелектуального капіталу на мезоекономічному рівні. Оцінювання інтелектуального капіталу має інституційні та теоретичні передумови. До інституційних передумов можна віднести міжнародні та українські законодавчі акти: міжнародні стандарти фінансової звітності (МСФЗ) IVSC-2011 [4], міжнародні стандарти оцінки (МСО) IFRS 2016 [5], європейські стандарти EVS 2012 – TEGoVA [6] і т. ін.

Теоретичними передумовами оцінювання функціонування ІК є положення з оцінки ІК, сформульовані в 2004 [1, 2, 7, 8] Організацією економічного співробітництва та розвитку (Organisation for Economic Cooperation and Development (OECD)) в моделях виміру OECD measurement models [9], Світовою ініціативою з ІК (World intellectual capital initiative (WICI)) [3], Європейської асоціації аналітиків (European Federation of Financial Analysis Societies (EFFAS)) [10], Світового банку (2015) в методології оцінки знань – World Bank's knowledge assessment methodology [11]. Підвищена значущість оцінювання функціонування ІК для українського суспільства продиктована необхідністю визначення можливостей реалізації стратегії європейського вибору України в умовах відсутності адаптованих методик.

3. Мета та завдання дослідження

Метою дослідження є розроблення методичного підходу до оцінки функціонування ІК мезоекономічного рівня.

Для досягнення поставленої мети було поставлено наступні завдання:

- 1) визначити сутність функціонування ІК;
- 2) обґрунтувати систему показників та інструментарій оцінювання його функціонування;
- 3) розробити науково-прикладний сценарій оцінювання функціонування ІК.

4. Аналіз останніх досліджень та публікацій

Суттєві наукові здобутки у дослідження ІК України в умовах трансформації національної економіки і впливу інституціональних особливостей на його використання мають вітчизняні науковці [12–14].

Незважаючи на те, що проблемам оцінювання ІК за останні 20 років присвячена значна кількість публікацій, серед науковців до теперішнього часу не склалося єдиного методологічного підходу до проблеми виміру ІК мезоекономічного рівня [12–15], концепція діагностування та оцінювання функціонування ІК ще тільки формується, потребують узагальнення та вдосконалення питання її методичного забезпечення [12, 15–18]. Аналіз зарубіжної наукової літератури дає підстави зробити висновок, що не існує загальноприйнятої методики вимірювання ІК мезоекономічного рівня (табл. 1).

Кожен із цих методів (табл. 1) має як переваги, так і недоліки, що обмежують можливості їх використання в Україні. Так, перевагою методу «Скандія-навігатор» є можливість порівняння абсолютної величини ІК різних територій. Проте переважна більшість індикаторів,

на основі яких розраховується абсолютна величина ІК, мають описовий характер і визначаються експертним шляхом за допомогою їх оцінки у балах.

Таблиця 1

Узагальнення методичних підходів до оцінки регіонального ІК

Країна/дослідник	Загальна базова модель	Об'єкт оцінки	Природа показників
Швеція (Рембе, 1999) [7]	Skandia Navigator	Людський капітал Ринковий капітал Процесний капітал Капітал відносин	Фінансові показники Описові показники
Держава Ізраїль (Pasher, 1999) [19]	Skandia Navigator	Людський капітал Ринковий капітал Процесний капітал Капітал відносин	Фінансові показники
Малайзія (Bontis та ін., 2000) [20]	Skandia Navigator	Людський капітал Ринковий капітал Процесний капітал Фінансовий капітал добробут	Описові показники Нематеріальні показники Фінансові показники
Швеція (Spring project, 2002) [21]	Skandia Navigator	Показники інноваційного бізнесу Показники капіталу компетентності людини Структурний капітал Капітал відносин	Виробничі показники Показники університетів
Мадрид, Іспанія (Pomeda та ін., 2002) [22]	Skandia Navigator	Людський капітал Технологічний капітал Соціальний капітал Інноваційний капітал	Описова показники Нематеріальні показники
Арабський регіон (Bontis, 2004) [2]	Skandia Navigator	Показники фінансового добробуту Людський капітал Ринок капіталу Процесний капітал	Описові показники Нематеріальні показники Фінансові показники
ЄС (Bounfour, 2003) [23]	IC-Dval підхід	Ресурси Процеси Показники продуктів Інновації	Фінансові показники Описові показники

В сучасних умовах тільки загострюється актуальність розбудови методології оцінювання ІК. Адже розроблення методичних основ оцінки ІК створює дієвий інструмент для прийняття управлінських рішень.

5. Методи дослідження

Для вирішення поставлених завдань було використано наступні методи: аналізу та синтезу, логічного узагальнення, аналогій, порівняльного співставлення, монографічний та графоаналітичний методи.

6. Результати розробки методичного підходу

Розроблення методичного підходу забезпечення потребує визначення економічної сутності функціонування ІК та його оцінювання.

В даному дослідженні під ІК як економічною категорією розуміється система відносин між економічними суб'єктами з приводу формування та використання

продуктивних і комунікативних якостей, сил, функцій та ролей людини, залучених до системи соціально орієнтованої економіки, сформованих і розвинутих у результаті інвестування, що є власністю суспільства, використовуються в економічній діяльності, сприяють зростанню ефективності праці, доходів, якості життя суспільства, відтворенню гармонії суспільства та природи, а також створенню доданої вартості економічної системи [15].

Сутність оцінювання полягає в ідентифікації змін в досліджуваній системі — ІК — регіон та їх вияв впливу цих змін на стан економічної системи, в рамках якої відтворюється ІК з метою розробки соціально-економічної політики розвитку регіону з урахуванням одного з найважливіших факторів розвитку — ІК. З огляду на [24] та спираючись на метод аналогій, оцінювання функціонування ІК повинно мати три складові: економічний аналіз, що базується на методах статистичного та прогностичного дослідження функціонування ІК за стадіями; економічну семіотику, що визначає різні ознаки функціонування ІК за стадіями та їх взаємозв'язок; економічну логіку, завданням якої є створення апарату оцінки досліджуваного об'єкта, визначення характеру та спрямованості впливу функціонування ІК на економічну систему, в рамках якої він відтворюється та прогнозований результат.

Функціонування системи в економічній літературі розглядається як процес реалізації системою функцій, «форма існування соціально-економічної системи (підприємства), що виконує свою функцію в системі більш високого рангу (наприклад, у корпорації, асоціації, галузі, регіоні) і відтворює сама себе» [25]. Але на відміну від підприємства як цілісного майнового комплексу, де процеси функціонування ототожнюються з процесами виробництва або управління ним, основною функцією капіталу є постійне знаходження в процесі руху — обігу, в перебігу якого ІК виконує структуроутворювальну, вартісну, забезпечувальну, захисну, інвестиційну, накопичувальну, відтворювальну функції. При цьому слід погодитися, що у процесі функціонування виконується й загальносистемна (зовнішня) функція [25].

Основною проблемою з оцінки ІК є неоднозначність визначення та перелік показників. Ці системи показників мають фрагментарний характер щодо оцінки ІК, не віддзеркалюють процес його функціонування. В основному цілі регіональних досліджень ІК полягають у вивченні структурних компонентів ІК, аналізі таких областей, як дослідження і розробки, інновації, інформаційно-комунікаційні технології, освіта, наукомісткі галузі промисловості та послуги, кодифіковані і неяви знання.

У визначенні Всесвітнього економічного форуму (ВЕФ) — «Процвітання регіональної економіки залежить від її конкурентоспроможності, заснованої на продуктивності матеріальної і нематеріальної сфер» [18], акцент зроблений на економічних перспективах. «Конкурентоспроможність показує, як регіональна економіка здатна забезпечити цілісність своїх компетенцій з метою досягнення добробуту, а суб'єкта господарювання — прибутку» [19]. Відправною точкою в даному визначенні Міжнародного інституту управління розвитком (МІУР) є інтелектуальна компонента та її вплив на конкурентоспроможність. Існують дослідження [20], що доводять взаємозв'язок між регіональним ІК та регіональною кон-

курентоспроможністю. Основою конкурентної переваги є речовий, фінансовий та ІК та їх комбінації. Більше того, вважається, що у розвинених країнах, вона ґрунтується саме на ІК. Найпростіше зіставлення показує, що в основному всі показники ІК територій (визначені в рамках згаданих вище найбільш поширених моделей ІК) використовуються у звітах ВЕФ, МІУР і Європейської комісії. В наслідок того, що ця область дослідження все ще розвивається, консенсус науковців та практиків щодо набору показників, досі не досягнуто. Ґрунтуючись на попередніх дослідженнях у цій області, представлений методичний підхід пропонує використовувати показники з відомих та добре поширених баз даних щодо конкурентоспроможності регіонів, які містять як кількісні, так і якісні показники, що дозволяють оцінити складові ІК за частковими показниками на стадіях його функціонування. Вихідним пунктом досліджень ІК мезоекономічного рівня та регіональної економічної конкурентоспроможності є однакові фактори, функції і можливості, здатні стати рушійними силами економіки знань. Тому систему часткових показників ІК пропонується формувати на основі показників складових конкурентоспроможності: за складовою компетентнісний ІК — показники початкової освіти, вищої освіти та професійної підготовки; за складовою структурний ІК — показники ефективності ринку праці, інституцій, інфраструктури, технологічної готовності, інновацій; за складовою споживчий ІК — рівень розвитку бізнесу, ефективності ринку товарів. У складі системи оцінювання ІК мезоекономічного рівня рекомендується також використовувати:

— часткові та інтегральні критерії та показники результативності роботи регіону, наприклад, приріст ВРП, підвищення добробуту населення регіону;

— вартісні показники, що включають витрати на освіту і доходи, обумовлені більш високим рівнем кваліфікації і які повинні відобразитися на балансах регіонального багатства країни і регіонів, враховуватися і аналізуватися при виробленні стратегічних рішень.

Науково-прикладний сценарій оцінювання функціонування ІК на мезоекономічному рівні представлено на рис. 1. Оцінка функціонування ІК є двоскладовою за стадіями процесу його кругообігу та багатшаровою на кожному з рівнів регулювання. На стадії формування ІК оцінюється узагальнювальним показником його сформованості, інтегральними показниками ІК за складовими (компетентнісним, структурним, споживчим капіталами) та частковими показниками його складових.

На стадії використання функціонування ІК мезоекономічного рівня оцінюється впливом ІК на результативність економічної системи: конкурентоспроможність країни та рівень ВВП на душу населення.

На мезоекономічному рівні функціонування ІК на стадії формування оцінюється:

— в статичі: системою узагальнювального показника — індексу ІК регіону, інтегральними показниками за його складовими (компетентнісним, структурним, споживчим) та частковими показниками складових ІК мезоекономічного рівня;

— в динаміці: темпами зміни індексу ІК регіону, темпами зміни інтегральних показників за його складовими (компетентнісним, структурним, споживчим) та темпами зміни часткових показників складових ІК регіону.

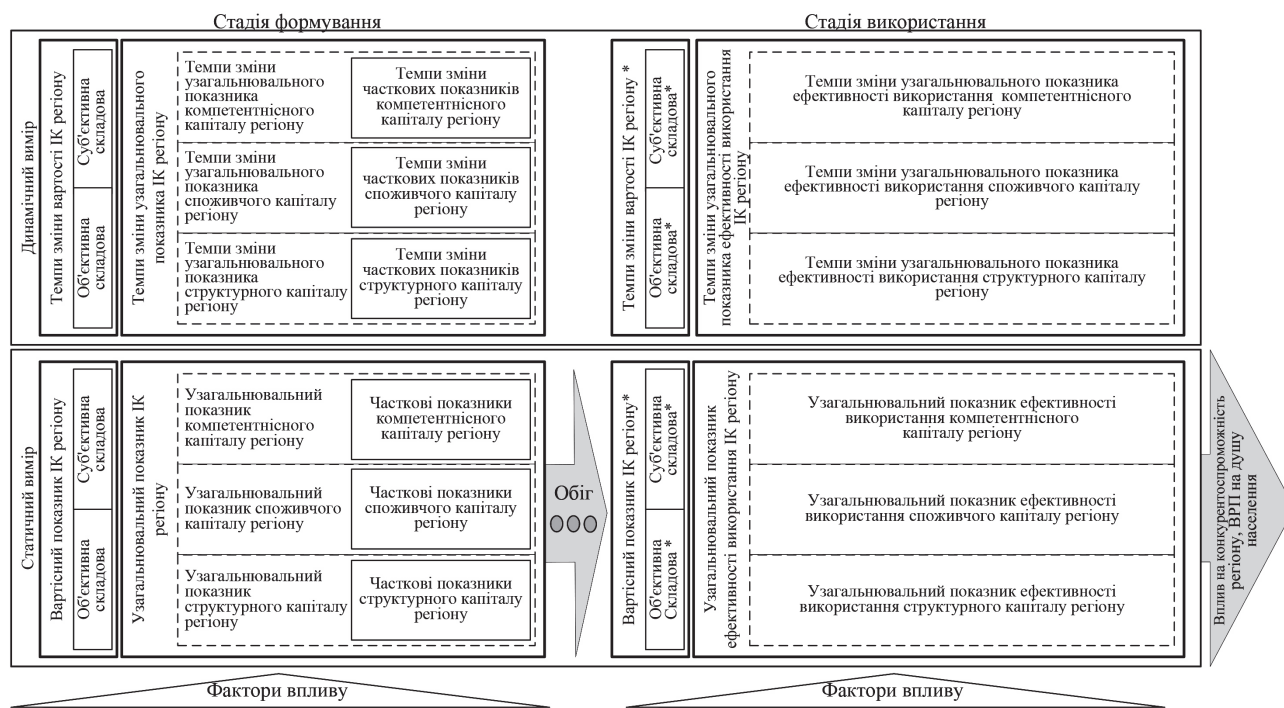

Рис. 1. Модель науково-прикладного сценарію оцінювання функціонування ІК мезоекономічного рівня

На стадії використання оцінюється вплив споживання ІК регіону на результативність мезоекономічної системи – конкурентоспроможність регіону та ВРП на душу населення. Узагальнювальний показник ІК розраховується за графоаналітичним методом трикутника та інтегральні показники його складових – за формулами (1)–(3). Моделювання узагальнювального показника ІК пропонується графоаналітичним методом за формулою площі трикутника:

$$S_B = \sqrt{p \times (p - I_1) \times (p - I_2) \times (p - I_3)}, \quad (1)$$

$$p = \frac{(I_1 + I_2 + I_3)}{2}, \quad (2)$$

де I_1, I_2, I_3 – інтегральна оцінка складових ІК: компетентнісного, структурного та споживчого капіталів, розрахованих як геометричне середнє за нормованими частковими показниками складової.

Нормоване значення i -го часткового показника складової ІК:

$$z_i = \frac{x_i - x_{i\min}}{x_{i\max} - x_{i\min}}. \quad (3)$$

На основі оцінки ІК мезоекономічного рівнів має здійснюватися його регулювання державними органами та органами місцевого самоврядування.

7. SWOT-аналіз результатів дослідження

Перевагою запропонованого методичного підходу до оцінки функціонування ІК регіону є використання такого інструментарію, який дозволяє урахувати його нематеріальну природу й отримати числове вираження ІК, а також ступінь та спрямованість його впливу

на економічну систему мезорівня. Базою оцінювання регіонального ІК є загальнодоступні статистичні дані щодо конкурентоспроможності регіонів. У процесі використання методів оцінки можуть бути застосовані дані, які збираються міжнародними організаціями й регіональними статистичними органами та соціологічними інститутами. Це видається цілком прийнятним за наступних підстав, обумовлених теорією ІК:

- по-перше, вони відображають елементи, що формують ІК;
- по-друге, ці елементи є джерелом доданої вартості в економіці знань;
- по-третє, в новій економіці вони стають джерелом конкурентоспроможності та інших результатів економіки макrorівня;
- по-четверте, вони дають можливість порахувати ефективність використання ІК;
- по-п'яте, ця інформаційна база є доступною, співставною і повною для всіх регіонів і країн світу.

Трудомісткість виконуваних процедур щодо оцінювання функціонування ІК як слабкий бік та загроза SWOT-аналізу може бути знижена за рахунок використання сучасних інформаційних технологій. Використання згенерованого методичного підходу до оцінки функціонування ІК на мезоекономічному рівні сприятиме регулюванню ІК регіону за рахунок визначення факторів впливу на його функціонування. Перспективи подальших досліджень полягають в розробленні систем підтримки прийняття рішень щодо вибору та обґрунтування інвестиційних проектів щодо розвитку ІК території та підвищення ефективності його використання.

8. Висновки

В результаті проведених досліджень:

1. Визначено поняття функціонування ІК як форму існування капіталу в процесі його обороту, що виконує

свої функції в системі більш високого рангу — мезо-економічній системі.

2. Встановлено необхідність оцінювання функціонування інтелектуального капіталу за стадіями його кругообігу: формування та використання. Оцінювання функціонування інтелектуального капіталу також повинно включати оцінку впливу чинників економічного середовища на інтелектуальний капітал.

3. Запропоновано оцінювати функціонування інтелектуального капіталу на кожній стадії багатозарово: часткові показники складових інтелектуального капіталу, інтегральні показники складових інтелектуального капіталу, узагальнюючий показник інтелектуального капіталу. Для побудови узагальнюючого показника інтелектуального капіталу запропоновано використання графоаналітичного методу, коли площа трикутника, осі якого утворюють складові інтелектуального капіталу, є рівнем сформованості інтелектуального капіталу. На стадії використання інтелектуального капіталу його функціонування запропоновано використання оцінки впливу інтелектуального капіталу на результативність економічної системи, в межах якої він відтворюється.

Література

- Sveiby, K.-E. Methods for Measuring Intangible Assets [Electronic resource] / K. E. Sveiby // Knowledge Association Article. — Jan 2001. — Available at: \www/URL: <http://www.sveiby.com/articles/IntangibleMethods.htm>. — 10.12.2015.
- Bontis, N. National Intellectual Capital Index [Text] / N. Bontis // Journal of Intellectual Capital. — 2004. — Vol. 5, № 1. — P. 13–39. doi:10.1108/14691930410512905
- World Intellectual Capital Initiative (WICI) [Electronic resource]. — Available at: \www/URL: http://www.wici-global.com/useful_resorces_links/. — 10.12.2015.
- International Valuation Standards [Electronic resource]. — International Valuation Standards Council, 2011. — Available at: \www/URL: http://iopcg.me/images/IVS_2011.pdf. — 10.12.2015.
- European Valuation Standards [Electronic resource]. — The European Group of Valuers' Associations, 2012. — Available at: \www/URL: http://www.tegova.org/data/bin/4fe1febe8fd1c_EVS+2012.pdf. — 10.12.2015.
- International Financial Reporting Standards 2016 [Electronic resource] // IFRS. — Available at: \www/ URL: <http://www.ifrs.org>. — 10.12.2015.
- Rembe, A. The governmental invest in Sweden Agency [Electronic resource] / A. Rembe. — ISA: Report, 1999. — Available at: \www/URL: <http://www.isa.se>. — 10.12.2015.
- Lin, C. Y.-Y. National Intellectual Capital: A Comparison of 40 Countries [Text] / C. Y.-Y. Lin, L. Edvinsson. — New York: Springer, 2011. — 392 p. doi:10.1007/978-1-4419-7377-1
- OECD [Electronic resource]. — Available at: \www/URL: <http://www.oecd.org/>. — 10.12.2015.
- The European Federation of Financial Analysts Societies (EFFAS) [Electronic resource]. — Available at: \www/URL: <http://effas.net/>. — 10.12.2015.
- The World Bank [Electronic resource]. — Available at: \www/URL: <http://www.worldbank.org/>. — 10.12.2015.
- Гавкалова, Н. Л. Формування та використання інтелектуального капіталу [Текст] / Н. Л. Гавкалова, Н. С. Маркова. — Харків: ХНЕУ, 2006. — 252 с.
- Гришнова, О. А. Інтелектуальний капітал України: інтегральна оцінка й порівняльний аналіз [Текст] / О. А. Гришнова // Україна: аспекти праці. — 2014. — № 1. — С. 3–9.
- Федулова, І. В. Інтелектуальний капітал як трансформований ресурс інноваційного потенціалу [Текст] / І. В. Федулова // Наукові праці [Одеської регіональної академії харчових технологій]. — 2010. — Вип. 38(1). — С. 425–430.
- Журавльова, І. В. Теоретико-методичні основи управління структурою капіталу підприємства з урахуванням інтелектуальної складової [Текст] / І. В. Журавльова, І. Л. Латішева. — Х.: ХНЕУ, 2013. — 406 с.
- World Economic Forum [Electronic resource]. — Available at: \www/URL: <https://www.weforum.org/>. — 10.02.2016.
- The Global Competitiveness Report 2015–2016 [Electronic resource] // World Economic Forum. — Available at: \www/URL: <http://reports.weforum.org/global-competitiveness-report-2015-2016/>. — 10.02.2016.
- Лазука, О. Н. Национальный интеллектуальный капитал и национальная конкурентоспособность: взаимосвязь понятий и показателей измерения [Текст] / О. Н. Лазука // Вестник Полоцкого государственного университета. Серия D. Экономические и юридические науки. — 2009. — № 10. — С. 7–11.
- Pasher, E. The Intellectual Capital of the State of Israel [Text] / E. Pasher, S. Shachar // Intellectual Capital for Communities. — Elsevier BV, 2005. — P. 139–149. doi:10.1016/b978-0-7506-7773-8.50012-1
- Bontis, N. Intellectual capital and business performance in Malaysian industries [Text] / N. Bontis, W. Chua Chong Keow, S. Richardson // Journal of Intellectual Capital. — 2000. — Vol. 1, № 1. — P. 85–100. doi:10.1108/14691930010324188
- Spring Project [Electronic resource] // CORDIS. — 2002. — Available at: \www/URL: http://cordis.europa.eu/data/PROJ_FP5/ACTIONeqDndSESSIONeq21722200595ndDO-Ceq104ndTBLeqEN_PROJ.htm. — 10.12.2015.
- Pomeda, J. R. Towards an Intellectual Capital Report of Madrid: New Insights and Developments [Electronic resource] // J. R. Pomeda, C. M. Moreno, C. M. Rivera, L. V. Martil // The Transparent Enterprise. The Value of Intangibles. — Madrid, Spain, 25–26 November, 2002. — Available at: \www/URL: <http://citeseerx.ist.psu.edu/viewdoc/download?doi=10.1.1.222.5377&rep=rep1&type=pdf>
- Bounfour, A. The IC'dVAL approach [Text] / A. Bounfour // Journal of Intellectual Capital. — 2003. — Vol. 4, № 3. — P. 396–413. doi:10.1108/14691930310487833
- Арсланов, Ш. Д. Экономическая диагностика как инструмент повышения эффективности деятельности малых и средних предприятий [Текст] / Ш. Д. Арсланов, М. И. Абакаров // Фундаментальные исследования. — 2015. — № 12–3. — С. 550–554.
- Ястремська, О. М. Інвестиційна діяльність промислових підприємств: методологічні та методичні засади [Текст]: монографія / О. М. Ястремська. — Х.: ІНЖЕК, 2004. — 488 с.

РАЗРАБОТКА МЕТОДИЧЕСКОГО ПОДХОДА К ОЦЕНКЕ ФУНКЦИОНИРОВАНИЯ ИНТЕЛЛЕКТУАЛЬНОГО КАПИТАЛА МЕЗОЭКОНОМИЧЕСКОГО УРОВНЯ

В статье рассмотрено понятие функционирования интеллектуального капитала (ИК). Автором разработан методический подход к оценке функционирования ИК на мезоэкономическом уровне, который включает инструментарий оценивания и систему показателей. Оценка функционирования ИК является двусоставной по стадиям процесса его кругооборота (формирование и использование) и многослойной на мезоэкономическом уровне регулирования: обобщающий показатель ИК, интегральный показатель составляющей ИК и частные показатели ИК.

Ключевые слова: интеллектуальный капитал, компетентностный капитал, структурный капитал, потребительский капитал, функционирование интеллектуального капитала.

Журавльова Ірина Вікторівна, кандидат економічних наук, професор, кафедра фінансів, Харківський національний економічний університет ім. Семе́на Кузнеця, Україна, e-mail: ziv@ksue.edu.ua.

Журавлева Ирина Викторовна, кандидат экономических наук, профессор, кафедра финансов, Харьковский национальный экономический университет им. Семёна Кузнеця, Украина.

Zhuravlyova Irina, Simon Kuznets Kharkiv National University of Economics, Ukraine, e-mail: ziv@ksue.edu.ua